

Мистецтво спокуси. 24 закони переконання

КУПИТИ

Від автора бестселера «48 законів влади»!

Спокуса - надійний інструмент, добре відомий усім впливовим людям - від ловеласів до релігійних лідерів, від керівників підприємств до очільників держав. Роберт Грін детально розповідає, як навчитися майстерно користуватись нею, аби досягати власної мети у будь-якій сфері.

Із цієї книжки ви дізнаєтесь, як: поліпшити вашу емоційну присутність у спілкуванні з іншими людьми; утримувати увагу співрозмовників, зберігаючи їхню зацікавленість вами; опанувати мистецтво сміливих рухів і впевнено застосовувати найуспішніші стратегії спокуси.

Це незамінний підручник для тих, хто прагне влади і хоче здобути її шляхом переконання.

• МИСТЕЦТВО • СПОКУСИ •

24 закони переконання

Роберт Грін

КСД

Роберт Грін

The Art of Seduction
• ROBERT GREENE •

ХАРКІВ
2024 КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2024

ISBN 978-617-15-0953-5 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Greene R. The Art of Seduction / Robert Greene. — New York : Penguin Books, 2003. — 496 p.

Переклад з англійської *Дениса Петриченка*

Грін Р.

Г85 Мистецтво спокуси. 24 закони переконання / Роберт Грін ; пер. з англ. Д. Петриченка. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2024. — 608 с.

ISBN 978-617-15-0800-2 (дод. наклад)

ISBN 978-014-20-0119-6 (англ.)

УДК 159.922.2

© Robert Greene, Joost Elffers, 2001

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2024

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2024

Подяка

Насамперед я хотів би подякувати Анні Біллер за її незліченний внесок у цю книжку: за дослідження, численні обговорення, неоціненну допомогу з текстом і — не в останню чергу — за знання мистецтва зваблювання, жертвою якого я неодноразово ставав.

Маю подякувати мамі, Лоретті, за те, що так непохитно підтримувала мене впродовж усього проєкту й була моєю найвідданішою прихильницею.

Хочу подякувати Катрін Леозон, яка кілька років тому порекомендувала мені книжку «Небезпечні зв'язки» й зазнайомила зі світом Вальмона.

Я хотів би подякувати Девідові Френкелю за вправне редагування та цінні поради; Моллі Стерн із видавництва *Viking Penguin* за нагляд над проєктом і допомогу в його формуванні; Радзі Панчам за те, що все організувала й була така терпляча; і Бреттові Келлі за те, що просував справу вперед.

З важким серцем я хотів би віддати данину поваги своєму коту Борісові, який протягом тринадцяти років спостерігав, як я пишу, і якого мені дуже бракує. Його наступник, Брут, виявився гідною музою.

Нарешті, я хотів би вшанувати свого батька. Словами не передати, як мені його не вистачає і як сильно він надихав мене на творчість.

Передмова

Тисячі років тому владу здебільшого здобували завдяки насильству й утримували її за допомогою грубої сили. Не було потреби у витонченості — король чи імператор мусив бути нещадним. Владу мали лише обрані, але ніхто не потерпав від такого стану справ більше, ніж жінки. Вони не мали змоги конкурувати, не володіли жодною зброєю, яка змусила б чоловіка робити те, що вони хотіли, — політично, соціально чи навіть у побуті.

Звісно, чоловіки мали одну слабкість — невситимо жаждали сексу. Жінка завжди могла грати з цим бажанням, але, покохавшись із нею, чоловік повертав собі контроль; а як жінка утримувалася від сексу, він міг просто подивитися на іншу або застосувати силу. Яка користь від влади, коли вона така тимчасова й крихка? Проте жінки не мали іншого вибору, крім як підкоритися цій умові. Траплялися, щоправда, й такі жінки, чия жага до влади була надто велика, тож вони з роками, завдяки кмітливості та винахідливості, знайшли спосіб змінити цю динаміку, створивши тривалішу та ефективнішу форму влади.

Ці жінки — Вірсавія зі Старого Заповіту, Єлена Троянська, китайська сирена Сі Ші й найвеличніша з них — Клеопатра — винайшли спокушання. Спочатку вони приваблювали чоловіків красивою зовнішністю, вибираючи макіяж і прикраси так, щоб утілити в життя образ богині. Показуючи лише мигцем тіло, вони спокушали чоловічу уяву й стимулювали бажання не лише сексу, а й чогось більшого — можливості володіти омріяною фігурою. Зацікавивши жертв, ці жінки виманювали їх із маскулінного світу війни та політики й змушували проводити час у жіночому світі — світі розкоші, видовищ і насолод. Вони також могли заманити чоловіків на манівці в буквальному розумінні, узявши із собою в мандрівку, як Клеопатра заманила Гая Юлія Цезаря в подорож по Нілу. Чоловіки ставали залежними від таких вишуканих, чуттєвих задоволень — вони закохувалися. Однак потім жінки незмінно ставали холодними й байдужими, збиваючи з пантелику жертв. Саме тоді, коли хотіли більшого, чоловіки виявляли, що їхні насолоди відійшли. Тоді чоловіки мусили переслідувати жінок, намагаючись будь-що

повернути колись відчуту прихильність, і робилися слабкими та емоційно виснаженими. Чоловіки, наділені фізичною силою й повнотою влади, як-от цар Давид, троянець Паріс, Юлій Цезар, Марк Антоній, імператор Фучай, ставали рабами жінки.

В умовах насильства й жорстокості ці жінки перетворили спокушання на витончене мистецтво, найвищу форму влади та переконання. Вони навчилися впливати насамперед на свідомість, стимулюючи фантазії, змушуючи чоловіка жадати більшого, створюючи картини надії та відчаю — у цьому й була сутність спокушання. Їхня влада була не фізична, а психологічна, не насильницька, а непряма й хитра. Ці перші великі спокусниці скидалися на генералів, які планують знищити ворога; і справді, ранні описи часто порівнюють спокушання з боротьбою, жіночим поглядом на війну. Для Клеопатри це був спосіб консолідувати імперію. У спокушанні жінка більше не була пасивним сексуальним об'єктом; вона стала активним діячем, владною постаттю.

За деякими винятками — латинський поет Овідій чи середньовічні трубадури — чоловіки не надто переймалися таким легковажним мистецтвом, як зваблення. Потім, у XVII столітті, сталися великі зміни: чоловіки зацікавилися спокушанням як способом подолати опір молодій жінки й затягти її в ліжко. Перші в історії великі спокусники-чоловіки — герцог де Лозьон, різні іспанці, які надихнули легенду про Дона Жуана, — почали застосовувати методи, які традиційно використовували жінки. Вони навчилися засліплювати зовнішністю (часто андрогінною за природою), стимулювати уяву, грати в кокетку. Вони також додали до гри новий, чоловічий елемент — спокусливу мову, виявивши жіночу слабкість до м'яких слів. Ці дві форми спокушання — жіноче використання зовнішності та чоловіче використання мови — часто перетинали гендерні межі: Казанова засліплював жінку одягом, Нінон де Ланкло зачаровувала чоловіка словами.

«Пригноблення та зневага, отже, були й мали бути долею жінок у розвиткових суспільствах; цей стан був у всій силі, поки багатовіковий досвід не навчив жінок замінювати силу на вміння. Жінки нарешті відчували, що, оскільки вони слабші, єдиним ресурсом може бути спокушання; вони зрозуміли, що коли залежать від чоловіків через силу, то чоловіки можуть стати залежними від них через задоволення. Нещасніші, ніж чоловіки, вони, мабуть, замислилися раніше про це, бо першими збагнули, що

насолюда завжди лежить під ідеєю, яку людина про неї формує, і уява пішла далі, ніж можна було уявити.

Після того як ці основні істини були пізнані, жінки навчилися приховувати чари, щоб пробудити цікавість; вони практикували складне мистецтво відмовляти навіть тоді, коли хотіли б погодитися; відтоді вони знали, як розпалювати чоловічу уяву, знали, як пробуджувати і спрямовувати бажання на власний розсуд: так виникли краса й любов; тепер доля жінок стала менш суворою, не те щоб вони змогли повністю звільнитися від гноблення, на яке прирікала їх слабкість; однак під час вічної війни, що триває між жінками та чоловіками, можна було бачити, як жінки за допомогою пестоців безперервно борються, іноді перемагають, а часто вправніше використовують сили, спрямовані проти них; іноді чоловіки також наставляють на жінок ту зброю, яку жінки викували для боротьби з ними, і жіноче рабство стає від цього ще жорстокішим»

ШОДЕРЛО ДЕ ЛАКЛО «ПРО ОСВІТУ ЖІНОК».

❖ ❖

«У коханні потрібно набагато більше геніальності, ніж у командуванні військом»

НІНОН ДЕ ЛАНКЛО.

❖ ❖

Тоді коли одні чоловіки розробляли свою версію зваблення, інші почали адаптувати це мистецтво для соціальних цілей. Коли феодальна система правління в Європі відходила в минуле, придворним потрібно було домогтися свого в суді й не застосувати силу. Вони навчилися здобувати владу, спокушаючи володарів і супротивників за допомогою психологічних ігор, м'яких слів, легкого кокетства. У міру демократизації культури актори, денді та художники почали використовувати тактику зваблення як спосіб зачарувати й завоювати аудиторію та соціальне середовище. У ХІХ столітті сталася ще одна велика зміна: політики, зокрема Наполеон, свідомо вважали себе за спокусників, причому за звабників глобального масштабу. Ці чоловіки покладалися на мистецтво спокусливого красномовства, але також опанували те, що колись було жіночими стратегіями: влаштовували грандіозні видовища, використовували театральні прийоми, захоплювали самою своєю присутністю. Усе це, як вони зрозуміли, було сутністю харизми — і залишається такою і сьогодні. Спокушаючи маси, вони могли накопичувати величезну владу й не застосовувати сили.

Сьогодні ми досягли найвищої точки в еволюції спокушання. Зараз більше, ніж будь-коли, будь-яку силу чи жорстокість не заохочують. Усі сфери суспільного життя потребують уміння переконувати людей у спосіб, який не ображає й не нав'язує себе. Форми спокушання

можна знайти всюди, і в них поєднані чоловічі та жіночі стратегії. Реклама натякає, домінує «м'який продаж». Якщо хочемо змінити думку людей — а вплив на думку становить основу спокушання, — ми повинні діяти тонко, підсвідомо. Сьогодні жодна політична кампанія не може працювати без спокуси. З часів Джона Кеннеді від політичних діячів вимагають певної харизми, чарівної присутності, щоб утримувати увагу аудиторії, а це вже половина успіху. Світ кіно й медіа створюють цілу плеяду спокусливих зірок та образів. Ми просякнуті спокусливим. Однак, навіть якщо багато чого змінилося в рівні та масштабах, суть спокушання незмінна: ніколи не бути сильним або прямим; натомість використовувати задоволення як приманку, граючи на емоціях людей, розпалюючи бажання й розгубленість, спонукаючи до психологічної капітуляції. У спокушанні, як це практикують сьогодні, методи Клеопатри досі спрацьовують.

✿ ✿

«Похвально, Менелаю, що ти жінку вб'єш Гляди, щоб лиш любов'ю не взяла тебе: До себе вічі всіх мужів приковує, Міста руйнує, житла палить, звабниця, Це я і ти посвідчиш, як і жертви всі»

ГЕКУБА ПРО ЄЛЕНУ ТРОЯНСЬКУ У «ТРОЯНКАХ» ЄВРІПІДА, ПЕРЕКЛАД АНДРІЯ СОДОМОРИ.

✿ ✿

✿ ✿

«Жоден чоловік не в змозі здолати підступність жінки»

МАРґАРИТА НАВАРРСЬКА.

✿ ✿

«Ці важливі манівці, завдяки яким жінки змогли обійти чоловічу силу й утвердитися при владі, не отримали належної уваги з боку істориків. Відтоді, коли жінка виокремилася з натовпу, стала індивідуальним завершеним продуктом, пропонуючи насолоди, які не можна здобути силою, а лише лестощами... вииникло правління жриць кохання. Це була подія, що мала далекосяжне значення в історії цивілізації... Лише манівцями мистецтва кохання жінка могла знову утвердити свою владу, і вона зробила це, зафіксувавши себе в тій самій точці, де зазвичай була б рабинєю з милості чоловіка. Вона відкрила для себе силу хоті, таємницю мистецтва кохання, демонічну силу пристрасті, яку можна штучно збудити й ніколи не вгамувати. Відтепер ця сила, вивільнена з пут, належала до найвеличніших у світі, а в певні миті мала владу навіть над життям і смертю...»

Навмисне зачарування почуттів людини мало справляти на неї магічний вплив, відкриваючи безмежний діапазон відчуттів і підштовхуючи її вперед, немов натхненна мрія»

АЛЕКСАНДР ФОН ГЛЯЙХЕН-РУССВУРМ «ПРИНАДА СВІТУ».

Люди постійно намагаються впливати на нас, вказують, що робити, і так само часто ми не слухаємо їх, чинячи опір тим спробам переконання. Однак є момент у житті, коли ми всі поводимося по-іншому — коли ми закохані. Ми потрапляємо під своєрідні чари. Зазвичай наш розум переймається через власні турботи, а тепер він сповнюється думками про кохану людину. Ми стаємо емоційними, втрачаємо здатність тверезо мислити, робимо дурниці, які ніколи не зробили б в іншому випадку. Якщо це триває досить довго, щось усередині нас поступається: ми підкоряємося волі коханої людини і своєму бажанню володіти нею.

Спокусники — це люди, які розуміють величезну силу, що міститься в таких митях підкорення. Звабники аналізують, що відбувається, коли люди закохані, вивчають психологічні складники процесу — що підстьобує уяву, що зачаровує. Інстинктивно й практично вони опановують мистецтво закохувати людей. Як знали перші спокусниці, набагато ефективніше породжувати любов, ніж хіть. Закохана людина емоційна, піддатлива, її легко ввести в оману. (Зокрема, слово *seduction* «спокуса» походить від латинського «збивати з дороги».) Людину в хоті складніше контролювати, і, задовольнившись, вона може легко покинути вас. Спокусники не поспішають, створюють зачарування й любовні узи, так що, коли трапиться секс, він лише ще більше поневолює жертву. Закохування й зачарування стає моделлю для всіх спокус — сексуальних, соціальних, політичних. Закохана людина здасться.

Безглуздо сперечатися з такою владою, уявляти, що вона вас не цікавить, що вона зла й потворна. Що більше намагатиметеся протистояти спокусі — як ідеї, як формі влади, — то більше зачаровуватиметеся. Причина проста: більшість із нас знають, як закохувати в себе когось. Наші дії, жести, слова — усе це позитивно впливає на ту людину; ми можемо не до кінця розуміти, що зробили правильно, але відчуття влади п'янить. Воно надає впевненості, що робить нас спокусливішими. Ми також можемо відчувати це в соціальному чи професійному середовищі — одного дня перебуваємо в піднесеному настрої, і люди здаються більш чуйними, більш зачарованими нами. Ці миті сили швидкоплинні, але дуже

резонують у пам'яті. Ми хочемо їх повернути. Нікому не подобається почуватись незграбним, боязким чи нездатним достукатися до людей. Поклик сирени-спокусниці непереборний, тому що влада непереборна, і ніщо не дасть вам більше влади в сучасному світі, ніж уміння спокушати. Гамуючи бажання спокушати, ми ніби вдаємося до своєрідної істеричної реакції, яка видає глибинне захоплення згаданим процесом; ми тільки робимо ці бажання сильнішими. Колись вони вийдуть на поверхню.

Щоб мати таку силу, не потрібно повністю змінювати характер чи фізично вдосконалювати зовнішність. Спокушання — це гра психології, а не краси, і стати майстром у цій грі до снаги будь-якій людині. Потрібно лише подивитися на світ по-іншому — очима спокусника.

Кожну соціальну та особисту взаємодію звабник розглядає як потенційну спокусу. Не можна гаяти жодної миті. Так стається з кількох причин. Влада, яку спокусники мають над чоловіком чи жінкою, працює в соціальному середовищі тому, що вони навчилися притлумлювати хіть, не позбуваючись її. Нам може здаватися, що бачимо спокусників наскрізь, але з ними однаково так приємно бути поруч, тож це не має значення. Намагання розділити своє життя на моменти, коли спокушаєте і коли стримуєтеся, лише заплутає й обмежить вас. Сексуальне бажання та любов сховані майже в кожній зустрічі; краще дати волю своїм навичкам, ніж намагатися використовувати їх тільки в спальні (насправді спокусник бачить світ як власну спальню). Таке ставлення створює великий імпульс, тож із кожним звабленням ви отримуєте досвід і практику. Одне соціальне чи сексуальне спокушання полегшує наступне, ваша впевненість зростає й робить вас привабливішим. Більше людей тягнеться до вас, коли на вас спадає аура спокусника.

Спокусники мають войовничий погляд на життя. Вони бачать у кожній людині обнесений мурами замок, який тримають в облозі. Зваблення — це завжди проникнення. Спочатку спокусники проникають у свідомість жертви, її першу точку захисту, а тоді змушують жертву фантазувати про них, легко послабити опір і здатися на милість переможцю. Спокусники не імпровізують, вони не залишають цей процес на волю випадку. Як і будь-який чудовий генерал, вони планують і розробляють стратегію, зважаючи на конкретні слабкі місця жертви.

Головною перешкодою для того, щоб стати спокусником, стає дурне упередження, що любов і романтика — це якась священна, магічна сфера, де речі просто стають на свої місця, якщо так судилося. Це може здатися дивовижним, але насправді то лише прикриття для нашої ліні. Людину спокушають зусилля, які докладаємо заради неї, показуючи, наскільки вона нам небайдужа, наскільки вона цінна. Віддати все на волю випадку — рецепт катастрофи, який свідчить про те, що ми не сприймаємо любов і романтику дуже серйозно. Саме зусилля, які докладав Казанова, хитрість, з якою він підходив до кожної справи, робили його таким диявольськи спокусливим. Закоханість — це питання не магії, а психології. Щойно зрозумієте психологію жертви й розробите стратегію саме для неї, легше накладете «магічне» заклинання. Спокусник сприймає кохання не як щось священне, а як війну, де все чесно.

✿ ✿

«Спершу ти ось що гарненько зтям: не буває такої, Що не далася б до рук — ти лише сіті розстав. Скорше помовкнуть пташки навесні, серед літа — цикади, Скорше менацький гончак буде тікати од зайців, Ніж гордуватиме ласкою жінка, бо й та, котра з виду — Стійкість одна, в той же час — любовців прагне в душі»

ОВІДІЙ «МИСТЕЦТВО КОХАННЯ», ПЕРЕКЛАД АНДРІЯ СОДОМОРИ.

✿ ✿

«Поєднання цих двох елементів, зачарування і підкорення, необхідне для любові, про яку йдеться... У любові ми підкорюємо, зачарувавши»

ХОСЕ ОРТЕГА-І-ГАССЕТ «ПРО ЛЮБОВ».

✿ ✿

«Що може допомогти в спокусі? Усе, що посилює відчуття влади, волю до влади, саму владу в людині. — Що погане? Усе, що походить від слабкості. — Що таке щастя? Відчуття, що сила зростає, що опір подоланий»

ФРІДРІХ НІЦШЕ «АНТИХРИСТ».

✿ ✿

Спокусники ніколи не зациклені на собі. Їхній погляд спрямований назовні, а не всередину. Коли вони знайомляться з кимось, перший крок — влізти в шкуру цієї людини, побачити світ її очима. Причин для того кілька. По-перше, самозаглибленість — це ознака невпевненості, вона заважає звабленню. Кожен має невпевненість у собі, але спокусники її ігнорують, знаходячи терапію для моментів невпевненості в собі в тому, що їх поглинає світ. Це надає бадьорості духу — ми хочемо бути поруч із ними. По-друге, влізши в чийсь

шкуру, уявивши, як це — бути на чиемось місці, спокусник збирає цінну інформацію, дізнається, що змушує його жертву хвилюватися, а отже, втрачати здатність тверезо мислити й потрапляти в пастку. Озброєний такою інформацією, він може забезпечити сфокусовану й персональну увагу — рідкісний товар у світі, де більшість людей бачать нас лише з-за ширми власних упереджень. Потрапляння в шкуру жертви — перший важливий тактичний хід у цій війні.

Спокусники вважають себе постачальниками задоволення, як бджоли, що збирають пилок з одних квітів і передають його іншим. У дитинстві ми здебільшого гралися й насолоджувалися забавками. Дорослі часто почуваються вигнаними з цього раю, обтяженими обов'язками. Спокусник знає, що люди чекають насолоди — вони ніколи не отримують її вдосталь від друзів та коханих і не можуть здобути її самі. Людині, яка входить у їхнє життя, пропонуючи пригоди й романтику, годі протистояти. Задоволення — це відчуття, що нас виводять за межі наших можливостей, що нас приголомшують — іншою людиною, її досвідом. Люди до смерті хочуть бути приголомшеними, відпустити звичну впертість. Іноді їхній опір нам — це спосіб сказати: «Будь ласка, зваб мене». Спокусники знають, що можлива насолода змусить людину піти за ними; отримавши її, людина стає відкритою, слабкою на дотик. Спокусники також тренуються бути чутливими до задоволення, знаючи, що, відчуваючи задоволення самі, легше заражатимуть ним людей навколо.

Спокусник бачить усе життя як театр, де кожен — актор. Більшість людей відчувають, що їхні ролі в житті обмежені, і це робить їх нещасними. Спокусник, з іншого боку, може бути ким завгодно і може грати багато ролей. (Архетип тут — бог Зевс, ненаситний звабник юних дів, чисєю головною зброєю була здатність набувати вигляду тієї людини чи тварини, що найбільше сподобається його жертві.) Спокусники отримують задоволення від гри й не обтяжені своєю ідентичністю, потребою бути собою або бути природними. Ця їхня свобода, така плинність тіла й духу — це те, що робить їх привабливими. У житті людям бракує не так реальності, як ілюзії, фантазії, гри. Одяг, який носять спокусники, місця, куди вони вас ведуть, їхні слова й дії — усе це трохи театралізовано, не надто театралью, але з чарівною межею нереальності, так, ніби ви двоє живете

у вигаданому світі або є персонажами фільму. Спокушання — це своєрідний театр у реальному житті, зустріч ілюзії та реальності.

Нарешті, спокусники абсолютно аморальні в підході до життя. Усе це — гра, арена для гри. Знаючи, що моралісти, зашкарублі пригнічені типи, які буркотять про злих спокусників, потай заздять їхній владі, вони не переймаються чужою думкою. Вони не мають справи з моральними судженнями — ніщо не може бути менш спокусливим. Усе піддатливе, плинне, як саме життя. Спокушання — це різновид мистецтва про те, як навіювати чари, долати опір людей, надавати звабленню живої енергії й сили, а також спонукати жертву до капітуляції. Своєрідним містком між цими двома частинами є розділ про вісімнадцять типів жертв спокуси — кожному з них чогось бракує в житті, кожен із них має порожнечу, яку можете заповнити. Знаючи те, з яким типом маєте справу, застосуєте на практиці ідеї, викладені в обох частинах. Проігноруйте будь-який розділ цієї книжки — і станете неповноцінним спокусником. Ідеї та стратегії «Мистецтва спокуси» ґрунтуються на працях та історичних свідченнях найуспішніших звабників в історії.

«Незадоволеність, невроз, страждання й розчарування, з якими має справу психоаналіз, поза всяким сумнівом, походять від нездатності любити або бути коханим, від нездатності дарувати або отримувати задоволення, але радикальне розчарування походить від спокуси та її невдачі. Хворіють лише ті, хто перебуває за межами спокуси, навіть якщо вони залишаються повністю здатними кохати й кохатися. Психоаналіз вважає, що лікує розлади сексу й бажання, але насправді він має справу з розладами спокушання... Найсерйозніші недоліки завжди стосуються чарівності, а не насолоди, зачарування, а не якогось життєвого чи сексуального задоволення»

ЖАН БОДРІАР «СПОКУСА».

«Усе, що робиться з любові, завжди відбувається за межами добра і зла»

ФРІДРІХ НІЦШЕ «ПО ТОЙ БІК ДОБРА І ЗЛА».

«Хто з-поміж римлян ще й досі не чув про мистецтво кохання, Хай, прочитавши цей твір, буде в коханні митцем. Що ж бо вітрило, весло, як судном не керує мистецтво? Що скакуни запальні? Що без мистецтва Амур?»

ОВІДІЙ «МИСТЕЦТВО КОХАННЯ», ПЕРЕКЛАД АНДРІЯ СОДОМОРИ.

Серед таких ідей — спогади самих спокусників (Казанови, Еррола Флінна, Наталі Барні, Мерілін Монро); біографії (Клеопатри, Жозефіни Бонапарт, Джона Ф. Кеннеді, Дюка Еллінгтона); посібники на цю тему (зокрема, «Мистецтво кохання» Овідія); художні оповіді про спокуси («Небезпечні зв'язки» Шодерло де Лакло, «Щоденник спокусника» Серена К'єркегора, «Повість про Гендзі» Мурасакі Сікібу). Герої та героїні цих літературних творів переважно змальовані з реальних спокусників. Стратегії, які вони використовують, виявляють тісний зв'язок між вигадкою та звабленням, створюючи ілюзію й ведучи людину за собою. Застосовуючи на практиці поради з цієї книжки, ви йтимете шляхом найвидатніших майстрів мистецтва спокуси.

Нарешті, настрої, який зробить вас неперевершеним спокусником, — це настрої, з яким ви повинні читати цю книжку. Французький письменник Дені Дідро якимось написав: «Я даю своєму розуму свободу слідувати за першою мудрою чи дурною думкою, яка з'являється, подібно до того, як на авеню де Фуа наші розпусні юнаки йдуть услід за однією повією, а потім залишають її, щоб переслідувати іншу, нападаючи на всіх і не прив'язуючись до жодної. Мої думки — мої повії». Він мав на увазі, що дозволяв спокушати себе ідеями, слідував за кожною, яка припадала до душі, доки не виникала краща, його думки були сповнені своєрідним сексуальним збудженням. Розгорнувши цю книжку, зробіть так, як радив Дідро: дозвольте спокусити себе історіями та ідеями, щоб ваш розум був відкритий, а думки — плинні. Поступово ви помітите, що всмоктуєте отруту через шкіру, і почнете сприймати все як спокусу, включно з вашим способом мислення і баченням навколишнього світу.

«Найбільша чеснота — це вимога більшої спокуси»

НАТАЛІ БАРНІ.

Частина 1. Які є спокусники

Ми всі маємо силу привабливості — здатність притягувати до себе людей і тримати їх у своєму полоні. Однак далеко не всі з нас усвідомлюють цей внутрішній потенціал і натомість уявляють собі привабливість як майже містичну рису, з якою народжуються обрані, а решта ніколи не зможе нею володіти. Однак усе, що маємо зробити, щоб реалізувати свій потенціал, — це зрозуміти, що саме в характері людини є такого, що природно збуджує людей, і розвивати ці приховані риси в собі.

Успішне спокушання рідко починається з очевидного маневру або стратегічного прийому. Це неодмінно породить підозру. Усе починається з вашого характеру, здатності випромінювати якусь рису, яка приваблює людей і збуджує їхні емоції так, що вони не можуть контролювати себе. Загіпнотизовані вашим спокусливим характером, жертви не помічатимуть дальших маніпуляцій із вашого боку. Тоді вводити їх в оману й спокушати буде дитячою забавкою.

У світі є дев'ять типів спокусників. Кожен тип має певну рису характеру, яка йде з глибини душі й створює спокусливий потяг. *Сирени* мають багато сексуальної енергії і вміють нею користуватися. *Серцеїди (спокусники, ловеласи)* неймовірно обожають протилежну стать, і їхнє бажання заразливе. *Ідеальні коханці* мають естетичне чуття, яке застосовують до романтики. *Денді* люблять грати зі своїм іміджем, випромінюючи яскраву андрогінну привабливість. *Природжені спокусники* — спонтанні й відкриті. *Кокетки* — самодостатні, з чарівною прохолодою. *Чарівники* хочуть і вміють догоджати — вони соціальні істоти. *Харизматики* мають незвичайну впевненість у собі. *Зірки* — неземні й огортають себе таємничістю.

Розділи цієї частини допоможуть вам зазирнути всередину кожного з дев'яти типів. Принаймні один із розділів має зачепити вас за живе — ви впізнаєте в ній частину себе. Цей розділ стане ключем до розвитку вашої сили привабливості. Припустимо, у вас є щось від кокетки. Розділ «Кокетка» покаже вам, як, спираючись на власну самодостатність, чергуючи тепло й холод, заманювати жертв у пастку. Вона покаже вам, як розвинути природні риси, ставши майстерною кокеткою, яка нам і потрібна. Немає сенсу бути боязкою, маючи дар

спокуси. Нас зачаровують безсоромні ненаситні спокусники і ми пробачаємо їхні надмірності, але вони не породжують поваги.

Після того як розвинете домінантну рису характеру, додавши трохи мистецтва до того, що дала природа, зможете розвинути другу або третю рису, додавши глибини й загадковості вашій особистості. Нарешті, десятий розділ, присвячений *антиспокуснику*, допоможе усвідомити протилежний потенціал усередині вас — силу відштовхування. За будь-яку ціну ви повинні викорінити будь-які антисугестивні тенденції, які у вас можуть бути. Уявіть собі дев'ять типів як тіні, силуети. Лише ввійшовши в один із них і дозволивши йому рости всередині, ви зможете розвивати спокусливий характер, який дасть безмежну владу.

Сирени

Чоловіка часто таємно пригнічує роль, яку він має грати, — завжди бути відповідальним, контролювати себе й мислити раціонально. Сирена — ідеальний образ для чоловічих фантазій, адже вона пропонує повне звільнення від його життєвих обмежень. У її присутності, яка завжди особливо помітна й сексуально орієнтована, чоловік відчуває перенесення у світ чистої насолоди. Сирена небезпечна, тож, наполегливо переслідуючи її, чоловік може втратити контроль над собою, чого він так прагне. Сирена — це міраж; вона заманює чоловіків, культивуючи певну зовнішність і манеру поведінки. У світі, де жінки часто надто сором'язливі, щоб проектувати такий образ, навчіться брати під контроль чоловіче лібідо, утілюючи їхні фантазії.

Ефектна сирена

У 48 році до нашої ери Птолемею XIV Єгипетському вдалося скинути з престолу й вигнати свою сестру та дружину — царицю Клеопатру. Він убезпечив кордони країни від її повернення і почав правити самотійно. Пізніше того-таки року Юлій Цезар прибув в Александрію, щоб, подолавши боротьбу місцевих еліт за владу, гарантувати лояльність Єгипту до римлян.

Однієї ночі в єгипетському палаці Цезар зі своїми воєначальниками обговорював військові плани. Раптом у кімнату ввійшов охоронець і доповів, що біля входу стоїть грецький купець із великим і цінним подарунком для римського полководця. Бажаючи трохи розважитися, Цезар дозволив купцеві ввійти. Чоловік вніс на плечах великий згорнутий килим. Купець розв'язав мотузку на килимові й одним помахом розгорнув його, показавши присутнім юну Клеопатру. Вона була закутана в килим, тож постала напівоголеною перед Цезарем та його почтом, наче Венера, яка вийшла з хвиль.

Усі були приголомшені, побачивши прекрасну дівчину (тоді їй був лише двадцять один рік), яка з'явилася перед ними несподівано, наче вві сні. Вони були вражені її сміливістю і театральністю — Клеопатра таємно проникла вночі в гавань, супроводжувана тільки одним чоловіком, який захищав її; дівчина ризикувала всім заради цього сміливого кроку. Ніхто не був зачарований більше, ніж Цезар. За словами римського історика Діона Кассія, «Клеопатра була в розквіті сил. Вона мала чудовий голос, який зачаровував усіх, хто його чув.

Вона була така чарівна й так чудово говорила, що привернула до неї найхолоднішого й найрішучішого жінконенависника. Цезар був зачарований, щойно побачив її, а Клеопатра відкрила рота й заговорила». Того вечора Клеопатра стала коханкою Цезаря.

Цезар і раніше мав багато коханок, які розраджували імператора під час тяжких походів. Однак він завжди швидко позбувався їх, щоб приділити увагу тому, що справді захоплювало, — політичним інтригам, воєнних викликам, римському театру. Цезар бачив, як жінки робили все можливе, щоб утримати його під своїми чарами. Однак він виявився не готовим до зустрічі з такою жінкою, як Клеопатра. Однієї ночі вона розповідала йому, що разом вони зможуть відродити славу Александра Македонського і правити світом, ніби боги. Наступного дня розважала його, перевтілившись на богиню Ісиду, у розкошах свого двору. Клеопатра залучала Цезаря до найрозпусніших розваг, подаючи себе як втілення єгипетської екзотики. Цезареве життя з Клеопатрою було постійною грою, такою складною, як і війна, бо тоді, коли імператор почувався з нею в безпеці, молода єгиптянка раптово ставала холодною або розгніваною, тож доводилося шукати спосіб повернути її прихильність.

«А корабель наш доладний тим часом за вітром попутним Швидко до острова, де ті сирени жили, наближався. Згодом і вітер ущух, і раптом настала навколо Тиша безвітряна, — бог тоді хвилю морську заспокоїв. З місць повставали супутники всі і, згорнувши вітрила, Склали на дно корабля їх, самі ж посідали рядами До кочетів і веслами пінити хвилю взялися. Взяв тоді воску я круг, подробив його гострою міддю На невеликі шматочки й міцними став м'яти руками. Швидко розм'як він, бо й сила на нього давила велика, Й Гелія сяйво жарке, державця Гіперіоніда. Товаришам я по черзі тоді позаліплював вуха, Потім вони вже за руки і ноги мене прив'язали Стійма до щогли міцної, ще й лінвами туго скрутивши, Веслами, сидячи в ряд, по сивих ударили хвилях. А на таку вже наблизившись віддаль, що й поклики чути, Наш корабель бистрохідний не міг від сирен захватись, Що почали йому навстріч виводити пісні дзвінкої.

“Гей, Одиссею преславний, ти гордість ахеїв велика! Ну-бо, спини корабель, щоб послухати нашого співу. Не пропливав тут ніхто на своїх кораблях чорнобоких, Поки солодкої пісні із уст він не вислухав наших, — Нею утішений, далі пливе він, дізнавшись багато. Знаємо все-бо ми, що довелося у Трої просторій З волі богів і аргеям, також як троянцям, зазнати. Знаємо й те ми, що діється скрізь на землі многоплідній”. Так вони мовили співом чудовим. І прагнув всім серцем Співу їх слухати я, і звелів я себе розв'язати, Товаришам поморгавши, вони ж, все гнучись, веслували»

ГОМЕР «ОДІССЕЯ» (КНИГА XII), ПЕРЕКЛАД БОРИСА ТЕНА.

Минали тижні. Цезар позбувся всіх супротивників Клеопатри в боротьбі за владу й знаходив приводи, щоб лишатися в Єгипті. Одного разу Клеопатра організувала імператорові розкішну історичну експедицію вниз по Нілу. У неймовірно пишному човні, що здіймався на майже двадцять метрів над водою й мав кілька терас та храм на честь Діоніса, Цезар чи не першим із римлян зміг побачити піраміди. Однак, поки володар довго перебував у Єгипті, далеко від своєї столиці, у всій Римській імперії вибухнули чисельні заворушення.

Коли 44 року до н. е. Цезаря вбили, йому на зміну прийшов тріумвірат правителів, серед яких був і Марк Антоній, хоробрий воїн, який любив розваги та видовища й уявляв себе кимось на кшталт римського Бахуса. Кілька років по тому, коли Антоній перебував у Сирії, Клеопатра запросила його на побачення в єгипетське місто Тарс. Там, змусивши Марка Антонія чекати, цариця з'явилася так само неймовірно, як і вперше перед Цезарем. По річці Кідн плів розкішний золотий корабель з пурпуровими вітрилами. Веслярі гребли під акомпанемент неземної музики; навколо човна стояли вродливі молоді дівчата, одягнені як німфи та міфологічні персонажі. Клеопатра сиділа на палубі в оточенні амурів і махала віялами, зображуючи богиню Афродіту, чиє ім'я натовп захоплено вигукував.

Як і всі жертви Клеопатри, Антоній відчував змішані емоції. Перед екзотичними принадами, які вона пропонувала, важко було встояти. Однак Антоній хотів приборкати її — перемога над цією гордою та славетною жінкою довела б його велич. Тому він залишився і, як і Цезар, поступово підпав під її чари. Вона потурала всім його слабкостям — азартним іграм, гучним посиденькам, вигадливим ритуалам, пишним видовищам. Щоб змусити Антонія повернутися в Рим, Октавіан, інший член тріумвірату, запропонував йому дружину — свою сестру Октавію, одну з найкрасивіших римлянок. Відома своїми чеснотами, вона, безсумнівно, змогла б утримати Антонія від «єгипетської блудниці». На деякий час це спрацювало, але Антоній не зміг забути Клеопатри й за три роки повернувся до неї. Цього разу назавжди: він фактично став рабом Клеопатри, надавши їй величезну владу, визнавши єгипетське вбрання та традиції й відмовившись від *римських*.

Збереглося лише одне зображення Клеопатри — ледь помітний профіль на монеті, але маємо численні письмові згадки. Фараонка

мала довге худе обличчя й дещо загострений ніс, а її домінантною рисою були дивовижно великі очі. Її спокуслива сила, однак, полягала не в зовнішності — бо ж багато жінок Александрії вважали вродливішими за неї. А втім, інших жінок вона справді перевершувала в умінні привертати чоловічу увагу. Клеопатра не мала виняткових фізичних даних і не була наділена політичною владою, але Цезар та Антоній, хоробрі й розумні чоловіки, цього не помічали. Вони бачили жінку, яка постійно перевтілювалася перед ними, і то був спектакль однієї жінки. Її вбрання й макіяж змінювалися день одо дня, але завжди надавали Клеопатрі піднесеного, божественного вигляду.

«Чарівність особи [Клеопатри] була непереборна, і в особі її та розмовах було щось привабливе, разом з особливою силою характеру, що пронизувала кожне слово її і вчинок і підкоряла чарами собі всіх, хто спілкувався з нею. Було насолодою просто чути її голос, яким вона, ніби граючи на багатострунному інструменті, переходила з однієї мови на іншу»

ПЛУТАРХ «ЗАСНОВНИКИ РИМУ».

«Миттєве ваблення пісні, голосу чи запаху. Привабливість парфумового запаху пантери... На думку древніх, пантера — єдина тварина, що виділяє парфумований запах. Вона використовує його, щоб приваблювати й ловити жертв... Але що спокушає в ароматі? Що спокушає нас у пісні сирен або у красі обличчя, у глибині безодні...?»

Спокуса полягає у скасуванні знаків та їхнього значення, у їхньому справжньому вигляді. Очі, які спокушають, не мають значення, вони закінчуються поглядом, як обличчя з макіяжем закінчується лише справжньою зовнішністю... Запах пантери — також беззмістовне послання — і за цим посланням пантера невидима, як і жінка під макіяжем. Сирени теж залишаються невидимими. Чарівність полягає в тому, що приховане»

ЖАН БОДРІЯР «СПОКУСА».

Її голос, про який говорять усі письменники, був дзвінкий і п'яний. Її слова могли бути досить банальні, але вимовлені так мило, що слухачі запам'ятовували не те, що вона говорила, а те, як вона це робила. Клеопатра постійно влаштовувала розважальні заходи — ушанування, інсценування битв, експедиції, костюмовані оргії. Усе мало відтінок драматизму й було дуже енергійним. Коли голова чоловіка лежала на подушці поруч із нею, у голові кружляли образи і мрії. І саме тоді, коли чоловікові здавалося, що він володіє цією

неймовірною жінкою, вона віддалялася або сердилася, даючи зрозуміти, що все відбувається на її умовах. Чоловіки ніколи не володіли Клеопатрою, вони поклонялися їй. Так жінка, вигнана й приречена на ранню смерть, зуміла радикально все змінити і правити Єгиптом майже двадцять років.

На прикладі Клеопатри ми дізнаємося, що сиреною робить не краса, а гра, завдяки якій жінка втілює чоловічі фантазії. Чоловікові стає нудно з жінкою, хай яка вона гарна, бо він прагне різних задоволень і пригод. Щоб змінити ситуацію, жінці потрібно лише створити ілюзію, що вона пропонує таке розмаїття. Чоловіка легко обдурити зовнішністю — він любить очима.

Створіть фізичну присутність сирени (підвищену сексуальну привабливість, доповнену королівською грайливою манерою поведінки) — і він не встоїть перед вашими чарами. Ви не можете йому набриднути, але він не може вас відкинути. Привертайте його увагу й ніколи не дозволяйте йому побачити себе справжню. Він ітиме за вами, поки не потоне.

Сексуальна сирена

Норма Джин Мортенсен, майбутня Мерілін Монро, провела частину дитинства в лос-анджелеських сиротинцях. Її дні були заповнені хатньою роботою і не мали ніяких ігор та розваг. У школі Норма була замкнута, рідко всміхалася й багато мріяла. Одного разу, коли їй було тринадцять, одягаючись до школи, дівчина помітила, що біла блузка, видана в сиротинці, порвана. Нормі довелося позичити светр у молодшої дівчинки в будинку. Светр був на кілька розмірів менший. Того дня раптом навколо Норми, хай куди вона пішла, несподівано почали збиратися хлопці (вона була надзвичайно добре розвинена для свого віку). Норма Джин Мортенсен записала тоді в щоденнику: «Вони витріщалися на мій светр, наче на золоту жилу».

«Роблена ловить краса — самоцвіти, сріблѳ, позолота; Серед усіх тих окрас частка найменша — вона. Й сам подивуєш не раз: “А що ж то, врешті, люблю я? Так одурманює нас золотокрилий Амур. От якось ранком заскоч, як вона ще без тих обладунків, — І хоч-не-хоч напоказ вади свої виставля. Втім, за цю раду не завжди хапайсь, бо це небезпечно: Часто захоплює нас власне краса без окрас»

ОВІДІЙ «ЛІКИ ВІД КОХАННЯ», ПЕРЕКЛАД АНДРІЯ СОДОМОРИ.

Відповідь була проста, але дивовижна. Раніше ігнорована й навіть висміяна іншими дітьми, Норма Джин тепер відчула спосіб привернути до себе увагу, може, навіть владу, адже була дуже амбітна. Вона почала більше всміхатися, фарбуватися, одягатися по-іншому. І незабаром помітила дещо не менш неймовірне: хлопці палко закохувалися в неї, навіть якщо вона нічого не говорила і не робила. «Мої шанувальники говорили те саме, але по-різному, — писала вона. — Це була моя провина, що вони хотіли мене цілувати й обіймати. Одні казали: це через те, як я дивилася на них — очима, сповненими пристрасті. Інші запевняли, що їх вабив мій голос. Треті повідомляли, що я випромінюю вібрації, які зводять їх із розуму».

Кілька років по тому Мерілін намагалася пробитися в кінобізнес. Продюсери казали їй те саме: вона досить приваблива в житті, але її обличчя недостатньо гарне для кіно. Мерілін отримувала роботу в масовці, але коли з'являлася на екрані — навіть на кілька секунд — чоловіки в залі шаленіли, а кінотеатри вибухали вигуками. Однак ніхто не бачив у цьому ніякої зірковості. Одного разу в 1949 році, коли їй було лише двадцять і її кар'єра зайшла в глухий кут, Монро зустріла в закуточній людину, яка розповіла їй, що проводить кастинг для нового фільму Граучо Маркса «Щаслива любов» і шукає актрису на роль білявої звабниці, яка могла б пройти повз Граучо так, щоб, за його словами, «розбудити моє старече лібідо й змусити дим іти з моїх вух». Пробиваючись на прослуховування, Мерілін імпровізувала цю ходу. «Це Мей Вест, Теда Бара і Бо Піп в одній особі», — сказав Граучо, побачивши, як вона крокує повз нього. «Ми знімаємо сцену завтра вранці». Так Мерілін утвердила свою сумнозвісну ходу — ходу, яка навряд була природна, але являла собою дивну суміш невинності та сексуальності.

Протягом наступних кількох років Мерілін методом проб і помилок училася, як посилити вплив на чоловіків. Її голос завжди був привабливий — це був голос маленької дівчинки. Однак на екрані він розкривався не повністю, поки хтось нарешті не навчив її знижувати його, надаючи глибоких, хрипких тонів, які стали її спокусливим фірмовим знаком — сумішшю маленької дівчинки та лисиці. Перед тим як з'явитися на знімальному майданчику чи навіть на вечірці,

Мерілін годинами просиджувала перед дзеркалом. Більшість людей вважали це марнославством — вона була закохана у свій образ. Правда полягала в тому, що цей образ Монро створювала годинами. Мерілін роками вивчала й практикувала мистецтво макіяжу. Голос, хода, обличчя й погляд — усе це було конструкцією, актом. На піку слави Монро отримувала задоволення, заходячи в нью-йоркські бари без макіяжу чи гламурного одягу й залишаючись непоміченою.

Успіх нарешті прийшов, але разом із ним прийшло щось, що сильно дратувало Мерілін: студії брали її лише на ролі білявої красуні-бомби. Вона хотіла серйозних ролей, але ніхто не сприймав її серйозно, хай як вона применшувала риси сирени. Одного разу, коли Монро репетирувала сцену з «Вишневого саду», викладач акторської майстерності Михайло Чехов запитав її: «Ти думала про секс, коли ми грали цю сцену?» Коли Мерілін відповіла «ні», Чехов додав: «Весь час, поки грали цю сцену, я отримував від тебе сексуальні вібрації. Ніби ти була жінкою, охопленою пристрастю... Тепер розумію твою проблему зі студією, Мерілін. Ти — жінка, яка випромінює сексуальні вібрації — незалежно від того, що робиш або думаєш. Увесь світ уже зреагував на ці вібрації. Вони виходять із кіноекранів, коли ти граєш свої ролі».

«Він пас свою худобу на Гаргарусі, найвищій вершині Іди, коли Гермес у супроводі Гери, Афін та Афродіти приніс золоте яблуко й Зевсове послання: “Парісе, ти так само вродливий, як і мудрий у справах любовних, тож Зевс доручає тобі розсудити, яка з цих богинь найсправедливіша».

“Хай буде так, — зітхнув Паріс. — Але спершу прошу тих, хто програв, не ображатися на мене. Я лише людина, схильна до найдурніших помилок”.

Богині погодилися підкоритися його рішення. “Чи достатньо буде судити їх такими, як вони є? — запитав Паріс у Гермеса. — Чи вони повинні бути оголеними?” “Щодо правил змагання тобі вирішувати», — відповів Гермес зі стриманою посмішкою. “У такому разі чи не будуть вони люб’язні роздягтися?” — Гермес наказав богиням це зробити і ввічливо відвернувся.

Афродіта незабаром була готова, але Афіна наполягла на тому, щоб вона зняла знаменитий чарівний пояс, який давав їй несправедливу перевагу, змушуючи всіх закохуватися в того, хто його носив. “Добре, — злостиво сказала Афродіта. — Зніму, але якщо ти знімеш шолом — без нього ти огидна”. “А тепер, якщо дозволите, судитиму вас по черзі, — оголосив Паріс. — Йди-но сюди, божественна Геро! Чи не будете ви, дві інші богині, такі ласкаві, щоб залишити нас на деякий час?” “Розгляньте мене сумлінно, — сказала Гера, повільно обертаючись і показуючи свою розкішну постать, — і пам’ятайте, що, коли визнаєте мене за найсправедливішу, зроблю вас володарем усієї Азії й найбагатшим з усіх людей”. “Мене не можна

підкупити, моя пані...” “Дуже добре, дякую тобі”. “Тепер я побачив усе, що потрібно було побачити. Прийди, божественна Афінно!” “Ось я, — сказала Афінна, цілеспрямовано крокуючи вперед. — Слухай, Парісе, якщо тобі вистачить здорового глузду віддати мені приз, то зроблю тебе переможцем у всіх битвах, а також найкрасивішим і наймудрішим чоловіком у світі”.

“Я скромний пастух, а не воїн, — сказав Паріс. — Але обіцяю справедливо розглянути твою претензію на яблуко. Тепер можеш знову надіти одяг і шолом. Афродіта готова?” Афродіта підійшла до нього збоку, і Паріс почервонів, бо вона стала так близько, що вони майже торкнулися одне одного. “Дивись уважно, будь ласка, нічого не пропускай. До речі, щойно я побачила тебе, то сказала собі: “Присягаюся, ось іде найвродливіший юнак Фрігії! Чому він марнує себе тут, у пустелі, пасучи дурну худобу?” Ну, а ти, Парісе? Чому б тобі не переїхати до міста й не жити цивілізовано? Що ти втрачаєш, одружившись з такою, як Єлена Спартанська, такою красивою, як і я, і не менш пристрасною? Пропоную тобі помандрувати по Греції з моїм сином Еросом за гίδα. Тільки-но прибудете у Спарту, він і я побачимо, що Єлена по вуха закохається в тебе”. “Ти можеш присягнути в цьому?” — схвилювано запитав Паріс. Афродіта вимовила урочисту клятву, і Паріс, не роздумуючи, вручив їй золоте яблуко»

РОБЕРТ ҐРЕЙВС «ГРЕЦЬКІ МІФИ» (ТОМ ПЕРШИЙ).

Мерілін Монро високо цінувала вплив свого тіла на чоловіче лібідо. Вона налаштовувала власну фізичну присутність як інструмент, змушуючи себе пахнути сексом і набуваючи гламурного, несправжнього вигляду. Інші жінки знали стільки ж трюків для посилення сексуальної привабливості, але Мерілін від них відрізняв несвідомий елемент. І саме зовнішність позбавила її чогось критично важливого — прихильності. Її найглибшою потребою було почуватися коханою й бажаною, тому Мерілін здавалася постійно вразливою, як маленька дівчинка, що прагне захисту. Вона випромінювала ту потребу любові перед камерою; це було легко, ішло звідкись із глибини душі. Погляд або жест, яким Мерілін не мала наміру викликати бажання, робив це вдвічі сильніше просто тому, що був ненавмисний — саме її невинність збуджувала чоловіків.

Сексуальна сирена має більш миттєвий, негайний ефект на об’єкт заваблення, ніж ефектна сирена. Утілюючи секс і бажання, вона не намагається апелювати до сторонніх почуттів або створювати видовища. Здається, її час ніколи не присвячений роботі чи домашнім справам; вона демонструє іншим, що живе для задоволення й завжди доступна. Від куртизанки чи повії сексуальну сирену відрізняє невинність і вразливість. Таке поєднання дуже задовольняє: воно дає

чоловікові ілюзію, що він захисник, піклувальник, хоча насправді саме Сексуальна сирена контролює динаміку.

Жінці не обов'язково народжуватися з рисами Мерілін Монро, щоб утілювати роль сексуальної сирени. Більшість фізичних елементів — це конструкція; ключовий момент — підліткова невинність. Тоді як одна частина вас, здається, кричить про секс, друга — скромна й наївна, ніби ви не здатні зрозуміти, який ефект справляєте. Ваша хода, голос, манера поведінки дуже двозначні — ви водночас досвідчена, жагуча жінка й невинна дівчинка.

«Спершу сирен ти зустрінеш, що чаром своїм нездоланним Кожну людину чарують, яка лиш до них підпливає. Хто до сирен несвідомо наблизиться й тільки почує Голос їх, той вже додому не вернеться, діти й дружина Не побіжать уже взустріч йому, не радітимуть шумно, Дзвінкоголосим-бо співом сирени його зачарують, Сидячи там на лужку; наче гори, навкруг височіють Кості загиблих людей, тільки шкіра на них дотліває»

ЦІРЦЕЯ ДО ОДІССЕЯ, «ОДІССЕЯ» (КНИГА XII), ПЕРЕКЛАД БОРИСА ТЕНА.

Як зрозуміти цей вид звабників

Сирена — найдавніша з усіх спокусниць. Її прототип — богиня Афродіта; мати міфічні риси — її природа, але не думайте, що вона лишилася в минулому, у легендах та історії: вона уособлює потужну чоловічу фантазію про дуже сексуальну, надзвичайно впевнену, звабливу жінку, яка пропонує нескінченну насолоду й трохи екстриму. У сучасному світі ця фантазія може лише сильніше апелювати до чоловічої психіки, адже зараз чоловіки живуть у світі, який обмежує їхні агресивні інстинкти, роблячи чимдалі безпечними та надійними, у світі, який пропонує менше шансів для пригод і ризику, ніж будь-коли раніше. У минулому чоловік мав деякі виходи для цих потягів — війну, відкрите море, політичні інтриги. У сексуальній сфері куртизанки й коханки були майже соціальним інститутом і пропонували йому розмаїття та гонитву, яких він жадав. Не маючи виходу, його бажання гризуть його зсередини, стаючи ще нестабільнішими через вгамування. Іноді сильний чоловік може робити найбільш ірраціональні вчинки, заводити інтрижки тоді, коли це найменш потрібно, просто заради гострих відчуттів та небезпеки.

Ірраціональне може виявитися надзвичайно спокусливим, особливо для чоловіків, які завжди повинні здаватися розсудливими.

З погляду сили спокуси сирена — найнебезпечніша звабниця. Вона оперує найпростішими чоловічими емоціями і, якщо правильно зіграє роль, може перетворити зазвичай сильного та відповідального чоловіка на слухняного виконавця її бажань. Сирена добре впливає на суворий чоловічий тип — солдата або героя — так само, як Клеопатра підкорила Марка Антонія, а Мерілін Монро — Джо ДіМаджо. Однак ніколи не думайте, що це єдині типи чоловіків, на які може впливати сирена. Юлій Цезар був письменником і мислителем, який переніс інтелектуальні здібності на поле бою й на політичну арену; драматург Артур Міллер потрапив під чари Монро так само глибоко, як і ДіМаджо. Інтелектуал часто найбільш сприйнятливий до закликів сирени, що веде до чистої фізичної насолоди, адже в його житті цього так бракує. Сирена не турбується про те, щоб знайти потрібну жертву. Її магія діє на всіх і кожного.

Насамперед сирена повинна відрізнитися від інших жінок. За своєю природою вона становить рідкісне явище, міфічне та своєрідне; також вона цінний приз, який потрібно вирвати у інших чоловіків. Клеопатра вирізнялася неймовірною драматичністю, перша дружина Наполеона Бонапарта, імператриця Жозефіна — надзвичайною млявістю, Мерілін Монро — дівочою невинністю. Фізична привабливість в цьому разі розкривається найкраще, адже сирена — це насамперед видовище, на яке варто дивитися. Надзвичайно жіночна й сексуальна присутність, навіть до карикатурності, швидко диференціює вас, адже більшості жінок бракує впевненості, щоб проєктувати такий образ.

Після того як сирена виділила себе з-поміж інших, вона повинна опанувати ще дві важливі риси — здатність змусити самця переслідувати її так відчайдушно, що він втрачає контроль, і близькість до небезпеки. Небезпека напрочуд спокуслива. Змусити самця переслідувати вас відносно просто: добре підкреслена сексуальність зробить це досить добре. Однак ви не повинні нагадувати куртизанку чи повію, яку чоловік може хотіти лише для того, щоб швидко втратити до неї інтерес. Натомість ви маєте бути трохи невловна й віддалена, втілюючи чоловічі фантазії. В епоху Відродження відомі жінки-сирени, як-от Тулія д'Арагона, діяли й виглядали як грецькі богині — тогочасні фантазія. Сьогодні ви

можете наслідувати кіношні образи — будь-які, що здаються вам цікавішими за життя, навіть такі, що породжують трепет. Ці риси змусять чоловіка несамовито хотіти вас, і що більше він бажатиме вас, то більше думатиме, що діє з власної ініціативи. Це чудовий спосіб замаскувати маніпуляції, які застосовуєте щодо чоловіків.

«З ким же мені порівняти прекрасну дівчину, так благословенну долею, як не з сиренами, що своїм наріжним каменем притягують до себе кораблі? Так, гадаю, Ізольда приваблювала багато думок і сердець, які вважали себе захищеними від любовних перипетій. І справді, ці дві речі — кораблі без якорів і блукливі думки можна успішно порівняти. Вони так рідко йдуть прямим курсом, так часто зупиняються в непевних гаванях, їх хитає, кидає й розгойдує туди-сюди. Так само й марне бажання і випадкове кохання дрейфують, як корабель без кітви. Ця чарівна юна принцеса, стримана та ввічлива Ізольда, захоплювала думки й притягувала об'єкт зваблення, як наріжний камінь притягує кораблі на пісні сирен. Вона співала як відкрито, так і потай, у вуха та очі тих, чий серця кидало в бурях. Пісня, яку вона співала відкрито в цьому та інших місцях, була її солодким співом і тихим звучанням струн, що відлунювали всюди так, ніби її можна було почути серцем. Однак її таємною піснею була дивовижна краса, яка захопленою музикою, прихованою й невидимою скрізь для очей, проникала в багато шляхетних сердець і згладжувала чари, що раптово брали думки в полон і, захопивши, сковували їх бажанням!»

ГОТФРІД СТРАСБУРЗЬКИЙ «ТРИСТАН».

Поняття небезпеки, виклику, іноді смерті може здатися неактуальним, але небезпека має вирішальне значення у спокушанні. Вона додає емоційної гостроти і особливо приваблива для сучасних чоловіків, які зазвичай дуже раціональні та пригнічені. Небезпека помітна в оригінальному міфі про сирену. В «Одіссеї» Гомера Одіссей має проплисти повз скелі, де сирени, дивні жіночі істоти, співаючи, кличуть моряків на вірну загибель. Вони співають про славу минулого, про світ, схожий на дитинство, де немає обов'язків, про світ чистої насолоди. Їхні голоси подібні до води, солодкі та привабливі. Моряки стрибали у воду, щоб долучитися до них, і тонули; або, втрачаючи сконцентрованість і зачаровуючись, спрямовували корабель на скелі. Намагаючись захистити моряків від сирен, Одіссей залив їм вуха воском, а сам прив'язав себе до щогли, щоб і чути сирен, і жити, а потім розповісти про це — дивне бажання, адже трепет від сирен змушує йти за ними.

«Закохуватися в статуї та картини, навіть кохатися з ними — давня фантазія, яку добре усвідомлювали в епоху Відродження. Джорджо Вазарі, пишучи у вступному розділі “Життєписів” про мистецтво в античності, розповідає, як чоловіки порушували закони, заходячи вночі до храмів і кохаючись зі статуями Венери. Уранці священики входили до святилищ і виявляли плями на мармурових фігурах»

ЛІНН ЛОУНЕР «ЖИТТЯ КУРТИЗАНОК».

Подібно до того, як стародавні мореплавці мали гребти і керувати, ігноруючи всі сторонні чинники, людина сьогодні має працювати і йти прямо в житті. Поклик чогось небезпечного, емоційного, невідомого сильніший, коли заборонений. Згадаймо жертв великих сирен в історії: Паріс починає війну заради Єлени Троянської, Цезар ризикує імперією, а Антоній втрачає владу й життя заради Клеопатри, Наполеон стає посміховиськом через Жозефіну, ДіМаджо ніколи не забуде Мерілін Монро, а Артур Міллер роками не може писати. Жінка-сирена часто маніпулює чоловіками, але вони не можуть відірватися від неї. (У багатьох сильних чоловіків виявляють себе мазохістські риси.)

Варто натякнути на небезпеку — і це тільки посилить ваші риси жінки-сирени — наприклад, властиве жінці безумство, що випромінювала Мерілін Монро, яке так приваблювало чоловіків. Сирени часто фантастично ірраціональні, що надзвичайно приваблює чоловіків, яких пригнічує власна розсудливість. Елемент страху також має вирішальне значення: якщо тримати чоловіка на належній дистанції, це викликає повагу; він не повинен наближатися до жінки настільки, щоб бачити її наскрізь або помітити жіночу слабкість. Ініціюйте такі ситуації, у яких виявлятимуться натяки на небезпеку, раптово змінюйте настрій, виводячи чоловіка з рівноваги, час від часу залякуйте його примхливою поведінкою.

Найважливішим елементом для сирени на початках завжди є фізичний інструмент впливу. Фізичні риси — аромат, підкреслена за допомогою макіяжу або вишуканого чи спокусливого одягу сексуальність — діють на чоловіків сильніше, бо не мають жодного значення. У безпосередності сирени обходять раціональні процеси, справляючи такий самий вплив, як приманка на тварину або рух накидки на бика. Належну зовнішність сирени часто плутають із фізичною красою, особливо з обличчям. Однак красиве обличчя не робить сирену сиреною: натомість воно провокує надто велику

дистанцію й байдужість. (Ні Клеопатра, ні Мерілін Монро, дві найвеличніші сирени в історії, не були відомі красивими обличчями.) Усмішка і привабливий погляд, поза всяким сумнівом, спокусливі, але ніколи не мають домінувати у вашому зовнішньому вигляді. Вони надто очевидні і прямі. Сирена має стимулювати загальне бажання, і найкращий спосіб зробити це — створити враження, яке одночасно відвертає й приваблює. Це не одна конкретна риса, а комбінація таких рис:

Голос. Очевидно, що голос сирени вкрай важливий, адже, як розповідає легенда, він має небачений вплив із неймовірною сугестивною силою. Може, ця сила регресивна й нагадує здатність материнського голосу заспокоїти або схвилювати дитину ще до того, як вона зрозуміє, що голос лунає. Сирена має використовувати голос, що натякає би на еротичне, частіше підсвідомо, ніж відкрито. Майже всі, хто зустрічався з Клеопатрою, відзначали її чудовий, солодкий голос, який мав властивість зачаровувати. Імператриця Жозефіна, одна з найбільших спокусниць кінця XVIII століття, мала м'який голос, який чоловіки вважали за екзотичний і такий, що вказував на її креольське походження. Мерілін Монро народилася з живим, дитячим голосом, але навчилася його знижувати, щоб зробити по-справжньому спокусливим. Голос Лорен Беколл від природи низький; його спокуслива сила походить від повільної, сугестивної подачі. Сирена ніколи не говорить швидко, агресивно або на високих тонах. Її голос спокійний і неквапний, наче вона ніколи не прокидалася й не вставала з ліжка.

Тіло та прикраси. Якщо голос має заколисувати, то тіло та прикраси повинні засліплювати. Саме одягом сирена прагне створити ефект богині, який описав Бодлер в есе «На похвалу макіяжу»: «Жінка має повне право й навіть виконує своєрідний обов'язок, прагнучи здаватися чарівною та надприродною. Вона повинна дивувати й зачаровувати; ідол, вона повинна прикрашати себе золотом, щоб її обожнювали. Вона повинна запозичувати усе можливе з усіх мистецтв, щоб піднятися над природою, краще підкорювати серця й розбурхувати душі».

Сиреною, яка обожнювала одяг та прикраси, була Полін Бонапарт, сестра Наполеона. Вона свідомо прагнула справляти враження богині за допомогою зачіски, макіяжу та одягу, що нагадували вигляд і подих Венери — богині кохання. Ніхто в історії не міг похвалитися таким різноманітним і вишуканим гардеробом. Поява Полін на балу 1798 року справила приголомшливий ефект. Вона попросила господиню балу, мадам Пермон, дозволити переодягнутися в її будинку, щоб ніхто не побачив одягу Полін, коли вона увійде. Коли Полін спустилася сходами, усі завмерли в приголомшеній тиші. На ній був головний убір вакханки — грона золотого винограду, переплетені у волоссі, укладеному в грецькому стилі. Грецька туніка з вишитим золотом подолом підкреслювала божественну фігуру. Під грудьми був пояс з відполірованого золота, утримуваний розкішною прикрасою. «Ніякі слова не передадуть її краси, — писала герцогиня д'Абрантес. — Сама кімната стала світлішою, коли вона ввійшла. Усе в зовнішності було таке гармонійне, що її появу зустрів захоплений галас, який тривав, виказуючи повну зневагу до всіх інших жінок».

Головне: усе має засліплювати, але водночас має бути гармонійним, щоб жодна прикраса не привертала до себе увагу. Ваша присутність має бути яскрава, блискавична, утілена фантазією. Прикраси використовують, щоб зачарувати і привернути увагу. Сирена також може використовувати одяг, щоб вказати на сексуальність, іноді відверто, але частіше натякаючи, а не кричачи про це, — тоді ви здаватиметеся маніпуляторкою. З цим пов'язане поняття «вибіркового розкриття», тобто показу лише частини тіла, але тієї частини, яка збуджує й розбурхує уяву. Наприкінці XVI століття Маргарита де Валуа, сумнозвісна донька французької королеви Катерини Медічі, однією з перших почала носити декольте просто тому, що мала найкрасивіші груди в королівстві. У Жозефіни Бонапарт такою принадою були руки, які вона завжди ретельно залишала оголеними.

Рухи та поведінка. У V столітті до нашої ери цар Гоуцзянь вибрав китайську сирену Сі Ші з-поміж усіх жінок своєї держави, щоб спокусити та знищити свого супротивника — Фучая, царя країни Ву; для цього Гоуцзянь наказав навчити молоду жінку мистецтву спокушання. Найважливішим у навчанні був рух — як рухатися граціозно та звабливо. Сі Ші навчилася створювати враження, ніби

вона пливе по підлозі у своїх придворних шатах. Коли вона нарешті зустрілася з Фучаєм, він швидко потрапив під її чари. Сі Ші ходила й рухалася так, як ніхто інший, кого він будь-коли бачив. Фучай був одержимий її трепетною присутністю, її манерами та безтурботною поведінкою. Він так сильно закохався, що дозволив своєму царству розпастися на частини — тоді Гоуцзянь увійшов у володіння Фучая й завоював їх без бою.

Рухи сирени граційні й неквапливі. Правильні жести, рухи та поведінка Сирени подібні до правильного голосу: вони натякають на щось бентежне, розпалюють бажання, хоч і не очевидні. Від вас має віяти млостю, ніби маєте весь час у світі для любові та насолоди. Ваші жести повинні мати певну двозначність, натякаючи на щось одночасно невинне та еротичне. Відразу можна зрозуміти, що це надзвичайно звабливе, ба більше, коли ваша манера поведінки пронизана спокусою.

***Символ:** Вода. Пісня Сирени — рідка та зваблива, а сама Сирена — плинна й незбагненна. Ніби море, Сирена вабить обіцянками нескінченних пригод і насолод. Забувши про минуле та майбутнє, чоловіки йдуть за нею далеко в море, де й тонуть.*

Яка небезпека може чатувати

Хай якою прогресивною видається епоха, жодна жінка не може абсолютно спокійно підтримувати імідж відданої насолоді спокусниці. Хоч як вона намагається дистанціюватися від цього, тавро легковажності завжди переслідує сирену. Клеопатру ненавиділи в Римі як єгипетську повію. Ця ненависть зрештою призвела до її падіння, коли Октавіан і римська армія намагалися знищити пляму на римській чоловічій гідності, яку вона стала уособлювати. Водночас чоловіки часто заплющують очі на подібне, коли йдеться про репутацію сирени. Однак небезпека часто криється в заздрощах, які вона породжує серед інших жінок; велика частина ненависті Риму до Клеопатри виникла через обурення, спровоковане серед суворих міських матрон. Вдаючи невинність і виставляючи себе жертвою чоловічого бажання, сирена може дещо приглушити вплив жіночої заздрості. Однак загалом вона мало що може зробити: її сила походить від впливу на чоловіків, тож сирена має навчитися приймати заздрість інших жінок або ігнорувати її.

Нарешті, надмірна увага, яку привертає Сирена, може провокувати роздратування й навіть ще гірші наслідки. Іноді вона намагатиметься цих наслідків позбутися, а іноді хоче привернути до себе увагу, але не в контексті сексуальності. Також, на жаль, фізична краса зникає; хоч ефект Сирени залежить не від красивого обличчя, а від загального враження, після певного віку це враження стає складно спроектувати. Обидва ці фактори сприяли самогубству Мерілін Монро. Потрібен геній рівня мадам де Помпадур, коханки-сирени короля Людовика XV, щоб перейти в роль одухотвореної старшої жінки, яка й далі спокушає душевними чарами. Клеопатра мала такий інтелект, і якби прожила досить довго, то залишилася б потужною спокусницею. Сирена повинна готуватися до старості, рано звертаючи увагу на більш психологічні й менш фізичні форми кокетства, які можуть давати їй владу, коли краса почне в'янути.

Серцеїд

Жінка ніколи не відчувається досить бажаною та вартісною. Вона хоче уваги, але чоловік надто часто відволікається й не реагує на неї. Серцеїд — чудовий образ для жіночих фантазій: коли він бажав жінку (навіть якщо ця мить коротка), він піде за нею на край світу. Він може бути невірний, нечесний та аморальний, але це тільки додає йому привабливості. На відміну від звичайного, обережного чоловіка, серцеїд — нестримний, покірний, раб своєї любові до жінок. Є ще одна характерна риса, яка описує такого звабника: дуже багато жінок піддалися його залицянням, тож на це має бути причина. Слова — жіноча слабкість, а він — майстер спокусливої мови. Розбудить пригнічені бажання жінки атмосферою небезпеки й задоволення, яку створює цей спокусник.

Палкий серцеїд

Для двору Людовика XIV останні роки короля були похмурі — він постарішав, став нестерпно релігійним та вкрай неприємним. Двір нудьгував і відчайдушно прагнув новизни. Тож у 1710 році поява п'ятнадцятирічного юнака, диявольськи вродливого й чарівного, справила особливо сильний вплив на дам. Його звали Фронсак, майбутній герцог де Рішельє (його дід — сумнозвісний кардинал Рішельє). Це був зухвалий і дотепний молодик. Дами бавилися з ним, як з іграшкою. Юнак у відповідь цілував їх у губи, а його руки блукали далеко, як для недосвідченого хлопчика. Коли ці руки забралися під спідницю герцогині, що не була така поблажлива, король розлютився й відправив Рішельє в Бастилію, прагнучи провчити його. Однак дами,

які вважали юнака таким кумедним, не могли витримати його відсутності. Як порівняти з придворними, він був неймовірно сміливий; його очі впивалися в тебе, а руки рухалися швидше, ніж можна було припустити. Ніщо не могло його зупинити, його сміливість була непоборна. Придворні дами благали короля звільнити юнака, і термін його перебування в Бастилії був скорочений.

Кілька років по тому молода мадемуазель де Валуа гуляла паризьким парком зі своєю гувернанткою, старшою жінкою, яка не відходила від неї ні на крок. Батько де Валуа, герцог Орлеанський, був сповнений рішучості захистити її, свою молодшу доньку, від усіх придворних спокусників, поки її не видадуть заміж, тому приставив до доньки цю супровідницю, жінку бездоганної чесноти та стриманості. Однак у парку де Валуа побачила юнака, який кинув на неї погляд і запалив її серце. Він пройшов повз неї, але погляд його був сильний та ясний. Юнак назвав своє ім'я: сумнозвісний герцог де Рішельє, богохульник, спокусник, серцеїд. Той, кого варто уникати за будь-яку ціну.

Через кілька днів старша товаришка повела де Валуа в інший парк, і ось Рішельє знову трапився їм на шляху. Цього разу він одягся як жебрак, але погляд його був незабутній. Мадемуазель де Валуа відповіла на цей погляд: нарешті в її сірому житті з'явилося щось захопливе. З огляду на суворість батька, жоден чоловік не наважувався до неї наблизитися. А тепер цей горезвісний придворний переслідував її, замість усіх інших дам — яке ж це було захоплення! Незабаром Рішельє почав таємно передавати їй записки з віршами, у яких висловлював нестримне бажання. Дівчина відповідала боязко, але незабаром записки стали для неї тим єдиним, чим вона жила. В одній з них юнак обіцяв усе влаштувати, якщо вона проведе з ним ніч; уявляючи собі неможливість цього, вона була не проти підіграти йому й погодитися на цю зухвалу пропозицію.

«[Після нещасного випадку Дон Жуан опиняється на пляжі, де його знаходить молода жінка]. ТИСБЕЯ: Прокинься, найвродливіший з усіх чоловіків, і стань знову собою. ДОН ЖУАН: Якщо море дарує мені смерть, то ти даруєш мені життя. Але море врятувало мене лише для того, щоб ти мене вбила. О, море кидає мене з одних мук в інші, бо не встиг я витягти себе з води, як зустрів цю сирену — тебе саму. Навіщо затикати мені вуха воском, коли вбиваєш мене очима? Я вмирав у морі, а від сьогодні помру від любові. ТИСБЕЯ: У тебе добре дихання, як для людини, що майже потонула. Ти багато

страждав, але хто знає, які страждання готуєш для мене? Я знайшла тебе біля моїх ніг вкритого водою, а тепер ти весь у вогні. Якщо ти гориш, коли такий мокрий, то що робитимеш, коли знову висохнеш? Ти обіцяєш мені пекуче полум'я. Сподіваюся, що ти не брешеш. ДОН ЖУАН: Люба дівчинко, Бог мав би втопити мене, перш ніж я згорів би від тебе. Можже, кохання було мудріше, коли воліло змочити мене, перш ніж я відчув твій палючий дотик. Але твій вогонь такий пекучий, що навіть у воді я згораю. Такий холодний і водночас пекучий? ДОН ЖУАН: Так багато вогню в тобі. ТІСБЕЯ: Як гарно ти говориш! ДОН ЖУАН: Як добре ти розумієш! ТІСБЕЯ: Молю Бога, щоб це було правдою»

ТІРСО ДЕ МОЛІНА «СЕВІЛЬСЬКИЙ СПОКУСНИК».

У мадемуазель де Валуа була покоївка на ім'я Анжеліка, яка одягала її перед сном і спала в сусідній кімнаті. Якось увечері, коли гувернантка в'язала, де Валуа підвела очі від книжки, яку читала, щоб побачити, як Анжеліка несе нічну білизну в її кімнату, але з якоїсь дивної причини Анжеліка озирнулася на неї й усміхнулася — це був Рішельє, майстерно переодягнений у покоївку! Де Валуа ледь не задихнулася з переляку, але опанувала себе, усвідомивши, у якій небезпеці опинилася: якщо вона щось скаже, сім'я дізнається про записки та її участь у всій цій історії. Що вона могла зробити? Дівчина вирішила піти у свою кімнату й відмовити молодого герцога від безглузлого й небезпечного маневру. Вона побажала гувернантці доброї ночі, але, опинившись у своїй спальні, зрозуміла, що слова, які хотіла сказати, були марні. Коли вона спробувала напоумити Рішельє, той глянув на неї, а потім обійняв. Вона не могла кричати, але тепер не знала, що робити. Його зухвалі слова, пестощі, небезпека — усе це паморочилося в її голові, тож дівчина була розгублена. Що таке доброчесність і її попередня нудьга проти вечора з найвідомішим придворним серцеїдом? Тож, поки гувернантка в'язала, герцог посвятив мадемуазель де Валуа в ритуали розпусти.

За кілька місяців батько де Валуа мав підстави підозрювати, що Рішельє пробив захист. Гувернантку звільнили, а запобіжні заходи подвоїли. Герцог Орлеанський не розумів, що для Рішельє такі заходи були викликом, а він жив заради викликів. Він купив будинок поряд під вигаданим ім'ям і таємно проклав лаз у стіні, що прилягала до кухонної шафи в герцоговому будинку. У цій шафі протягом наступних кількох місяців — поки новизна не вивітрилася — де Валуа і Рішельє насолоджувалися нескінченними побаченнями.

«Задоволений першим успіхом, я вирішив скористатися з цього щасливого примирення. Я назвав їх моїми дорогими дружинами, моїми вірними супутницями, двома істотами, обраними для того, щоб зробити мене щасливим. Я прагнув одурманити їхні голови й пробудити в них бажання, силу яких я знав і які відганяли б будь-які роздуми, що суперечили моїм планам. Вправний чоловік, який вміє поступово передавати жар любові почуттям найдоброзеснішої жінки, цілком певен, що незабаром стане абсолютним володарем її розуму та її самої; не можна роздумувати, коли втратив голову; крім того, принципи мудрості, хай як глибоко вони закарбовані в розумі, стираються тієї миті, коли серце прагне тільки насолоди: тільки насолода тоді наказує і тільки їй підкоряються. Людина, яка має досвід завоювань, майже завжди досягає успіху там, де зазнає поразки боязкий закоханий... Коли я довів моїх двох красунь до того стану, у якому хотів їх бачити, я висловив ще палкіше бажання; їхні очі загорілися, мої пестощі були відновлені; стало ясно, що їхній опір не затримає більш ніж на кілька хвилин наступну сцену, яку я хотів, щоб вони зіграли. Я запропонував, щоб кожна з них по черзі супроводжувала мене в чарівну комірчину поруч із кімнатою, у якій ми перебували і яку я хотів їм показати — щоб вони нею помилувалися. Обидві жінки мовчали.

“Ви вагаєтесь? — запитав я їх. — Я подивлюся, хто з вас більше прив’язаний до мене. Та, яка любить мене більше, першою піде за коханим, якого вона хоче переконати у своїй прихильності...” Я знав свою пуританку й добре усвідомлював, що після кількох спроб чинити спротив вона повністю віддала себе цій миті. “Ця мить виявилася для неї такою приємною, як і інші, які ми раніше проводили разом; вона забула, що ділила мене [з мадам Рено]...” Коли настала її черга, мадам Рено відповіла рухом, який свідчив про її задоволення, і покинула сидіння лише після того, як безперервно повторювала: “Який чоловік! Який чоловік! Він дивовижний! Якою щасливою я з ним була б, якби він був вірний!”»

«ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ ГЕРЦОГА РІШЕЛЬЄ».

Про подвиги Рішельє знали всі в Парижі, бо він ставив собі за мету якомога гучніше про них розповідати. Щотижня при дворі траплялася нова історія. Чоловік замкнув дружину на ніч у кімнаті на другому поверсі, боячись, що герцог полює на неї; щоб дістатися до тієї жінки, герцог проповз у темряві по тонкій дерев’яній дошці, підвішеній між двома вікнами верхнього поверху. Дві жінки, які жили в тому самому будинку, одна з них вдова, а інша заміжня й досить релігійна, на свій спільний жах виявили, що герцог мав роман з ними обома, залишаючи одну з них посеред ночі, щоб бути з другою. Коли вони зустрілися з ним, герцог, який завжди шукав чогось нового і був неймовірний балакун, не перепросив і не відступив, а вмовляв їх до кохання втрюх, граючи на ображеному самолюбстві кожної жінки, яка не могла змиритися з думкою про те, що він віддає перевагу іншій. З року в рік ширилися історії про його дивовижні зваблення: одна жінка

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ